

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 1.7.2020
COM(2020) 276 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

Stöd till ungdomssysselsättning: en väg till jobb för nästa generation

”Ingen medlemsstat ska behöva välja mellan att hantera krisen eller investera i befolkningen. Next Generation EU utökar därför stödet till [...] ungdomssysselsättningen. Det säkerställer att människor får den kompetens och utbildning som de behöver för att anpassa sig till dagens snabbt föränderliga värld¹.”

Ordförande Ursula von der Leyen

1. INLEDNING: INVESTERA I NÄSTA GENERATION

Med ledning av den europeiska pelaren för sociala rättigheter fastställde kommissionen sitt program för ett socialt Europa i början av sin mandatperiod², där människorna står i centrum. Sedan dess har kommissionen prioriterat arbetet för att hjälpa unga, vilket har lett till framsteg. Kommissionen stärker utbildningssystemen, främjar ungdomssysselsättning, säkerställer rättvisa arbetsvillkor och förbättrar tillgången till socialt skydd för alla, eftersom de unga är nästa generation och förtjänar alla möjligheter att utveckla sin fulla potential för att forma Europas framtid.

Covid-19-pandemin har belyst behovet av att fortsätta på den vägen och öka farten. Även om pandemin först och främst är en hälsokris har dess effekter lett till en djup lågkonjunktur i EU³. Ökade anspråk på arbetslöshetsersättning förebådar nya utmaningar. Arbetslösheten kommer att öka i alla åldersgrupper, men de unga har redan drabbats i oproportionerligt hög grad⁴. Mer än en av sex unga har slutat arbeta sedan krisens början⁵. Många unga arbetade i sektorer som drabbades hårt, såsom hotell och restaurang, den kreativa sektorn, underhållning och grossist- och detaljhandel⁶. Andra försöker nu att komma in på arbetsmarknaden när dessa sektorer inte längre nyanställer.

Nu är det dags för både medlemsstaterna och EU-institutionerna att rikta sin uppmärksamhet mot nästa generation. Vi vet av erfarenhet från den globala finansiella och ekonomiska krisen att det inte lönar sig att vänta. Tidiga varningstecken som ignoreras i dag kan utvecklas till irreparabla skador på bara några år. Med den flexibilitet som erbjuds genom kommissionens investeringsinitiativ mot effekter av coronaviruset mobiliserade många medlemsstater snabbt tillfälliga åtgärder mot krisen. Med hjälp från Europeiska socialfonden (ESF) bevarar de jobb och kompenserar för störningarna av undervisningen i samband med pandemin. Dessutom möjliggör det nya instrumentet för tillfälligt stöd för att

---

¹ Tal av ordförande Ursula von der Leyen på Europaparlamentet den 27 maj 2020.

² Meddelande *Ett starkt och socialt Europa för rättvisa omställningar*, COM(2020) 14 final.

³ Europeiska kommissionens ekonomiska vårprognos 2020.

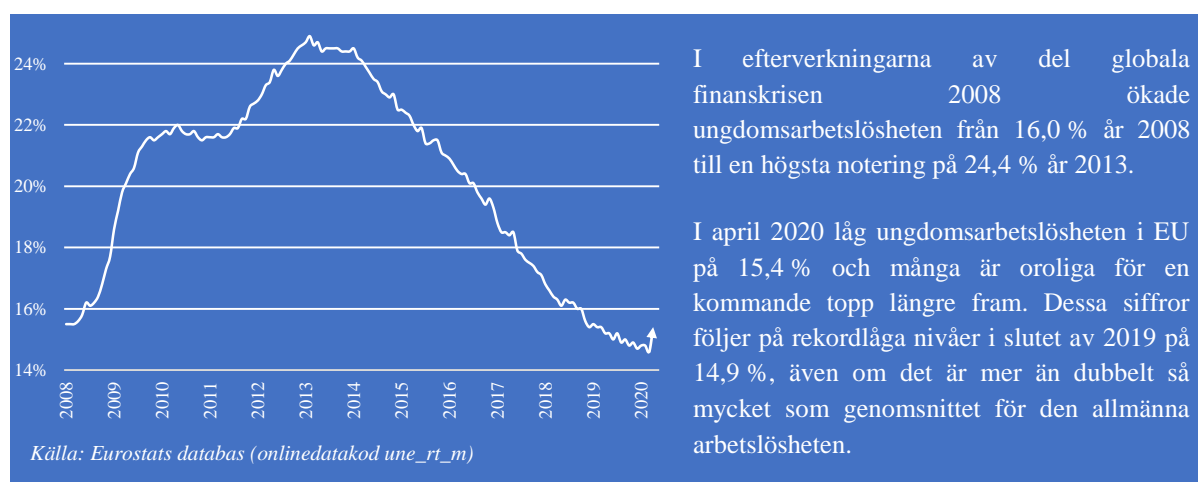
⁴ ILO (2020), *Preventing exclusion from the labour market: Tackling the COVID-19 youth employment crisis*.

⁵ ILO (2020), *ILO Monitor: COVID-19 and the world of work* (fjärde upplagan).

⁶ McKinsey & Company (2020), *Safeguarding Europe's livelihoods: mitigating the employment impact of COVID-19*.

minska risken för arbetslöshet i en krissituation (SURE)⁷ lån på totalt upp till 100 miljarder euro till stöd för medlemsstaternas system för korttidsarbete och liknande åtgärder för egenföretagare. Med utgångspunkt i kommissionens förslag till Next Generation EU⁸ är nästa logiska steg att hjälpa unga att forma Europas återhämtning.

Dessa gemensamma ansträngningar bör leda till bättre möjligheter för alla unga i lika mån. För unga i många medlemsstater är detta den andra lågkonjunkturen under deras korta liv. De som fyllde 18 när den tidigare ungdomsarbetslöshetskrisen var som värst är nu knappt 25 år gamla. Utmaningarna är troligen större för diskriminerade eller utsatta grupper eftersom konjunkturedgångar brukar öka klyftorna. Unga i utsatta grupper, såsom unga som tillhör en etnisk minoritet, unga med funktionsnedsättning eller unga som lever i vissa landsbygdsområden, avlägsna områden eller mindre gynnade stadsområden, står inför ytterligare svårigheter när de ska träda in på arbetsmarknaden⁹. Till exempel har unga med funktionsnedsättning betydligt lägre sysselsättningsgrad än de utan någon funktionsnedsättning¹⁰, och unga migranter och flyktingar är en växande del av våra unga som möter särskilda hinder och diskriminering. Unga kvinnor drabbas också hårt av krisen. En aktiv och riktad politik är nödvändig för att kunna nå ut till alla.

De initiativ som presenteras i detta meddelande bidrar till kommissionens strategi för återhämtning från covid-19-pandemin. Genom initiativen säkerställs att EU:s digitala och gröna omställning finns integrerad i vår ungdomssysselsättningspolitik. Initiativen genomför den europeiska pelaren för sociala rättigheter och stödjer den nya industristrategin. Andra

⁷ EUT L 159, 20.5.2020, förslag från kommissionen av den 2 april 2020.

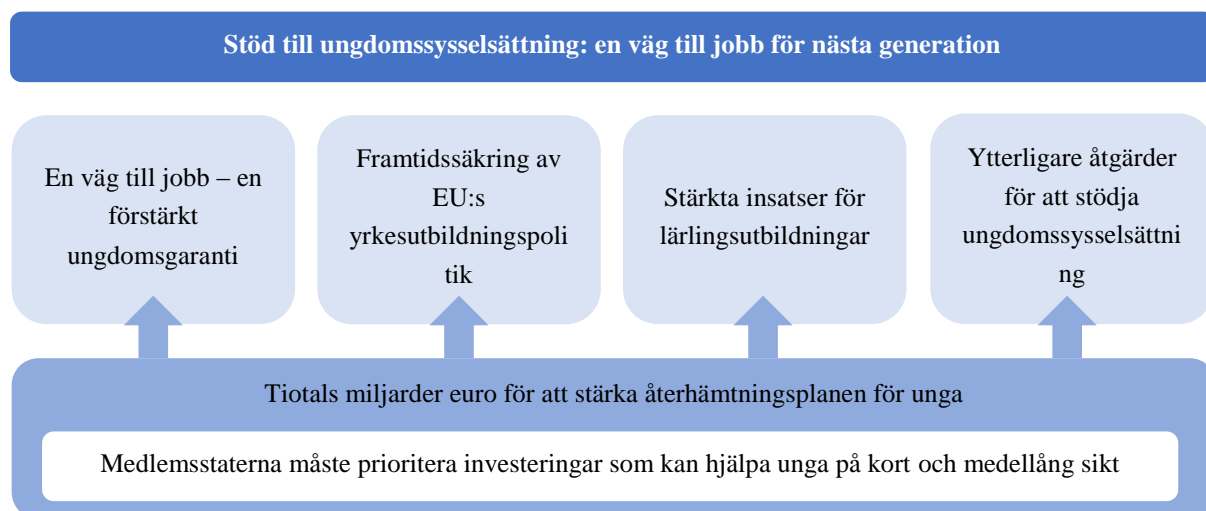
⁸ COM(2020)441 final/2.

⁹ Detta kräver att alla människor behandlas lika oberoende av kön, etniskt ursprung, religion eller tro, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning, inklusive personer med invandrabakgrund. Dessutom är detta kopplat till den pågående analysen av de demografiska förändringarna, vilken berör kompetensflykt och en ökad avfolkning i regioner som är särskilt drabbade av detta fenomen (COM (2020) 241 final).

¹⁰ Enligt ANED och uppgifter i Eurostats statistik över inkomst- och levnadsvillkor från 2016 låg sysselsättningsgraden för unga mellan 20 och 29 år med funktionsnedsättning strax under 45 %, och skillnaden i sysselsättning jämfört med unga utan någon funktionsnedsättning ökade mellan 2008 och 2016.

förslag från kommissionen, såsom kompetensagendan för Europa för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft, som antogs samma dag, bidrar till att främja ungdomssysselsättning¹¹.

I detta meddelande presenteras hur förslagen till rådets rekommendationer om en väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti (avsnitt 2) och om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft (avsnitt 3), tillsammans med stärkta insatser för lärlingsutbildningar (avsnitt 4) bidrar till att skapa ungdomssysselsättning. I meddelandet presenteras också ett antal ytterligare åtgärder för att uppnå målen (avsnitt 5). **Kommissionens förslag till Next Generation EU och den framtida EU-budgeten kommer att möjliggöra för betydande EU-finansiering till ungdomssysselsättningen (avsnitt 6). Det är nu upp till medlemsstaterna att prioritera investeringar, eftersom ungdomssysselsättning huvudsakligen är deras ansvar.**

2. EN VÄG TILL JOBB – EN FÖRSTÄRKT UNGDOMSGARANTI

Under de senaste åren har kommissionen bistått medlemsstaterna genom att erbjuda språngbrädor för att unga ska komma in på arbetsmarknaden. Ungdomsgarantin lanserades 2013 när den förra ungdomsarbetslöshetskrisen var som värst och den har lett till betydande förändringar i många medlemsstater. Den har skapat möjligheter för unga, drivit på strukturella reformer och innovationer och stärkt de offentliga arbetsförmedlingarna.

¹¹ COM(2020) 274 final. Detta meddelande kompletteras med kommissionens kommande förslag till handlingsplanen för digital utbildning och det europeiska området för utbildning, och dessa initiativ präglas av en helhetssyn på de utmaningar som vår kommande generation står inför.

Sedan garantin infördes har den hjälpt mer än 24 miljoner unga runt om i EU att komma in på arbetsmarknaden¹².

Förslaget till rådets rekommendation om en väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti utgår från detta viktiga arbete. Eftersom övergången från utbildning till arbete och en hållbar marknadsintegration tar längre tid på grund av att arbetslivets karaktär och den kompetens som efterfrågas förändras utökas målgruppen från alla arbetslösa eller unga som varken arbetar eller studerar under 25 år till alla under 30 år. Förslaget stödjer sysselsättningskapande åtgärder samt olika aktiveringsåtgärder såsom rådgivning, karriärrådgivning och påverkansarbete. Dagens förslag stärker insatserna för att förebygga att unga blir arbetslösa eller hamnar utanför arbetskraften genom bättre system för spårning och tidig varning, och förbättrar kvaliteten på erbjudandena genom att koppla dem till nyligen inrättade kvalitetskriterier.

I förslaget finns aktiva åtgärder mot stereotypa mönster gällande kön och etnicitet, samtidigt som mångfald och inkludering stöds, inbegripet när det gäller unga med funktionsnedsättning. Många unga som varken arbetar eller studerar befinner sig som tur är bara i den situationen en kort tid. Utan bakomliggande faktorer i form av sämre förutsättningar som hindrar dem på individnivå har de möjlighet att relativt snabbt övervinna de motgångar som orsakats av nedstängningar eller konjunkturcykler. Men denna kris får inte leda till att vi tappar de som är svårast att nå ut till och som behöver intensivt och ofta individuellt stöd. Vissa unga riskerar dock att befinna sig i en situation där de varken arbetar eller studerar under längre tid, i synnerhet de som tillhör de mest utsatta grupperna i våra samhällen och som har mycket svårt att komma in på arbetsmarknaden även i bättre tider. Dagens förslag omfattar alla och säkerställer att ingen står utan sysselsättning eller utbildning under mer än fyra månader genom att mer individuella och riktade metoder inkluderats. I förslaget betonas också vikten av partnerskap med exempelvis arbetsgivare för rådgivning om arbetslivets föränderliga karaktär, eller stöd från sociala tjänster för att på flera olika sätt hjälpa utsatta unga att komma tillbaka på rätt spår igen.

Dagens förslag hjälper också till att påskynda den välbehövliga digitala och gröna omställningen, och har utarbetats med beaktande av både de möjligheter och osäkerheter som följer med den. Detta görs även genom utvärdering och förbättring av den kompetens och de färdigheter som behövs för att hitta ett jobb på den ständigt föränderliga arbetsmarknaden. Inga unga ska behöva träda in på arbetsmarknaden utan åtminstone grundläggande digitala färdigheter, och i förslaget planeras för korta praktiska förberedande kurser med avseende på ungas särskilda kompetensbehov. Intensivkurser, öppna nätkurser eller boot camps kan förbättra i synnerhet ungas digitala färdigheter och de som behövs för

---

¹² Lokala kontaktpunkter för anmälan till ungdomsgarantin finns på följande länk: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1218&langId=sv>

den gröna omställningen, och även deras entreprenörsfärdigheter och förmåga till karriärplanering. Detta stöds ytterligare genom kompetensagendan för Europa för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft.

I förslaget finns en handlingsplan för åtgärder.

Bästa praxis finns över hela Europa. Ungas sysselsättning har blivit en viktig prioritering i EU-budgeten. Nu är det dags för medlemsstaterna att stärka sina insatser, integrera de lärdomar som dragits och mobilisera EU-finansiering (avsnitt 6).

Prioriterade verksamheter för vilka EU-budgeten kan mobiliseras inbegriper utbildningstillfällen med kort varaktighet, förbättrade kartläggningssystem, system för tidig varning och spåringsmöjligheter (se avsnitt 6).

Ett förslag från kommissionen till rådets rekommendation om en väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti¹³ medföljer detta meddelande.

3. FRAMTIDSSÄKRING AV EU:S YRKESUTBILDNINGSPOLITIK

Den kommande ekonomiska återhämtningen är en möjlighet att påskynda yrkesutbildningsreformer för att bidra till EU:s hållbara konkurrenskraft, sociala rättvisa och motståndskraft. Samtidigt som yrkesutbildning allt mer tillgodoser den vuxna befolkningens behov av kompetensutveckling och omskolning spelar den också en viktig roll i att stödja ungdomssysselsättningen, i synnerhet genom lärlingsutbildningar (även kallat varvad utbildning)¹⁴. Covid-19-pandemin har dock haft en enorm påverkan på yrkesutbildningarna, där arbetsplatsförlagt lärande och lärlingsutbildningar kanske drabbats allra hårdast på grund av den vikt som de lägger på praktisk utbildning och direkt koppling till arbetsplatsen¹⁵. När skolor och utbildningscentrum stängde ner fysiskt och utbildningen genomfördes på distans blev det svårt för utbildningssystemen – som vanligtvis är den stora utjämnande faktorn i våra samhällen – att motverka ungdomsfattigdom och social utestängning.

En framtidssäkring av yrkesutbildningar och deras system innebär att de måste synkroniseras med den gröna och digitala omställningen och göra dem anpassningsbara till eventuella framtida utmaningar. Detta innebär att det måste investeras i digital beredskap och att tillgången till nödvändiga verktyg och tekniker för alla studerande, lärare

¹³ COM(2020) 277 final.

¹⁴ Under den lågkonjunktur som orsakades av den globala finansiella och ekonomiska krisen visade sig yrkesutbildning vara en väsentlig del av insatserna för att stödja ungdomssysselsättning. I synnerhet lärlingsutbildningar och kortvariga yrkesutbildningsprogram för arbetslösa lyckades öka anställningsbarheten.

¹⁵ Cedefop (2020), *How are European countries managing apprenticeships to respond to the COVID19 crisis?* Den sammanfattande rapporten är baserad på information från Cedefops expertgrupp inom lärlingsutbildning.

och utbildare måste säkerställas. Det innebär också att främja kompetensutveckling för att människor ska kunna utforma, producera och hantera produkter och tjänster på ett miljömässigt hållbart sätt och så att arbetsgivarna får tillgång till den kvalificerade arbetskraft som de behöver.

En moderniserad och mer flexibel yrkesutbildningspolitik möjliggör en smidigare övergång från utbildning till arbete. Det kommer att bidra till att minska antalet unga som varken arbetar eller studerar i EU. För personer som går en yrkesutbildning fastställs ambitiösa mål för anställningsbarheten (82 %), tillgången till lärande på arbetsplatsen (60 %) och internationell rörlighet (8 %). Politiken kommer också att förbättra kvaliteten på vidareutbildningar och lärlingsutbildningar som en del av den stärkta ungdomsgarantin, och hjälpa unga som redan har påbörjat övergången från skola till arbete eller som gör sitt första byte från ett jobb till ett annat. Samtidigt kommer den att främja bättre kvalitetssäkringar avseende yrkesutbildningsprogram och erkännande av kvalifikationer.

Att framtidssäkra yrkesutbildning kräver att både spetskompetensen och jämlikheten tillgodoses. Yrkesutbildningsinstitutioner bör bli till yrkeskunskapscentrum som tillhandahåller innovativa utbildningslösningar, främjar tillgången till den senaste tekniken och fungerar som företagskuvöser. Könssdiskriminering och annan slags diskriminering måste bemötas, samtidigt som lika möjligheter främjas genom åtgärder för att gynna exempelvis balans mellan kvinnor och män i traditionellt manliga eller kvinnliga yrken. Det innebär också undanröjande av hinder som hämmar deltagandet av etniska minoriteter, inbegripet romer, personer med invandrabakgrund eller funktionsnedsättning – för vilka tillgängligheten måste säkerställas.

Ett förslag från kommissionen till rådets rekommendation om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft¹⁶, del av kompetensagendan för Europa för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft, antas i dag.

4. STÄRKTA INSATSER FÖR LÄRLINGSUTBILDNINGAR

De lärlingar som utbildas just nu kommer att vara högkvalificerade arbetstagare om några år. Lärlingsutbildningar ger den kompetens som arbetsgivarna faktiskt efterfrågar, och lärlingen får insikter, praktiska kunskaper och ett nätverk för ett smidigt inträde på arbetsmarknaden och ett aktivt deltagande i samhället. Lärlingsutbildningar bidrar också till en snabb återhämtning på arbetsmarknaden. Utbildningarna bidrar med kvalificerad arbetskraft till många olika sektorer, och förbättrar produktiviteten och konkurrenskraften hos

---

¹⁶ COM(2020) 275 final.

både små och stora företag runt om i EU. Lärlingsutbildningar bör uppmuntras och stödjas, vilket kommissionen går i spetsen för i förslaget om en framtidssäkrad yrkesutbildning.

Ändamålsenliga lärlingsutbildningar av hög kvalitet spelar en avgörande roll i att bevara och skapa ungdomssysselsättning, men de har också drabbats särskilt hårt av nedstängningarna på grund av covid-19. Många små och medelstora företag har inte längre möjlighet att ta emot lärlingar på grund av bristande resurser och verksamhet. Med anledning av detta har vissa medlemsstater redan uppmanat arbetsgivare att stärka insatserna för att bevara lärlingsplatserna. EU-finansiering kan mobiliseras för att hjälpa till att säkerställa att lärlingsutbildningar kan fortsätta spela en viktig roll i återhämtningen på arbetsmarknaden (avsnitt 6).

Prioriterade åtgärder för vilka EU-budgeten kan mobiliseras inbegriper direkta subventioner för lärlingar i små och medelstora företag samt bonusar när lärlingar från insolventa företag placeras på andra företag eller företagsinterna utbildningscentrum (se avsnitt 6)

Den **europiska alliansen för lärlingsutbildning** startade 2013 och har varit avgörande vid mobiliseringen av fler än 900 000 lärlingsplatser för unga. **Alliansens mandat kommer nu att förlängas för att främja lärlingsutbildningar i hela EU, vilket kommer att bidra till en stabil tillgång till ändamålsenliga lärlingsplatser av hög kvalitet för unga**¹⁷.

Genom alliansens förnyade mandat uppmanas till nya åtaganden för digitala och gröna lärlingsplatser, med fokus på de ekonomiska sektorer¹⁸ som går i bräschen för övergången till ett klimatneutralt Europa. Den kommer att sammanföra regeringar, arbetsmarknadens parter, företag, handelskammare, regioner, ungdomsorganisationer, anordnare av yrkesutbildning och tankesmedjor¹⁹. Den förnyade alliansen kommer konkret att inbegripa följande:

Åtagande för att bidra till ändamålsenliga lärlingsutbildningar av hög kvalitet samt uppmaning till medlemsstaterna och företag om åtaganden för att främja nationella koalitioner för lärlingsutbildning.

Främjande av stöd till små och medelstora företag som tillhandahåller ett stadigt utbud av ändamålsenliga lärlingsplatser av hög kvalitet.

¹⁷ Alliansen stärker kvaliteten på, tillgången till och synen på lärlingsutbildningar runt om i Europa, samtidigt som den främjar lärlingarnas rörlighet. Dessa syften gynnas genom nationella åtaganden och frivilliga utfästelser från berörda parter.

¹⁸ Exempelvis sektorer som bidrar till en cirkulär ekonomi, blå ekonomi, hållbart uppförande och renovering av byggnader, lantbruk, smart rörlighet och energi.

¹⁹ Den förnyade alliansen kommer att ingå i kompetenspakten som en del av kompetensagendan för Europa för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft.

Mobilisering av lokala och regionala myndigheter som katalysatorer för lärlingsplatser inom den lokala företagsmiljön.

Stärkande av den sociala dialogen genom ett mer aktivt deltagande av nationella arbetsmarknadsparter.

Aktiv medverkan av branschspecifika kommittéer för social dialog i lärlingsutbildningar för att komma överens om gemensamma sektorsspecifika utfästelser.

Stödjande av lärlingsföreträdare i medlemsstaterna genom att återinföra det europeiska nätverket för lärlingar.

Utöver att stödja medlemsstaterna att använda EU-medel för att gynna lärlingsutbildningar och tillhörande reformer (se även avsnitt 6) kommer kommissionen att stärka insatserna för den europeiska alliansen för lärlingsutbildning.

5. YTTERLIGARE ÅTGÄRDER FÖR ATT STÖDJA UNGDOMSSYSSELSÄTTNING

Alla de initiativ som läggs fram i detta meddelande **syftar till att hjälpa EU:s unga, oavsett om de just ska påbörja den svåra övergången från skola till arbete eller om de kämpar med att göra sitt första byte från ett jobb till ett annat.** Det här stödet kan inte ges punktvis eftersom de hinder som unga möter och de bakomliggande faktorerna för sämre förutsättningar är mångfacetterade och omfattande. Som komplement består detta avsnitt av ett antal **konkreta ytterligare åtgärder som bidrar till ungdomssysselsättningen.**

Offentliga arbetsförmedlingar spelar en avgörande roll. De har långtgående erfarenhet när det gäller hantering av övergångar i arbetslivet, platsförmedling, fortbildning, kompetensutveckling och omskolning. Trots ihållande budgetbegränsningar, en ny ökning av arbetslösheten och system för korttidsarbete, har de offentliga arbetsförmedlingarna tagit sitt ansvar med ett ovärderligt utbyte av första åtgärder, fallgropar och framgångshistorier i omedelbar anslutning till covid-19-pandemin²⁰.

Kommissionen kommer att stödja Europeiska nätverket för offentliga arbetsförmedlingar och intensifiera det ömsesidiga lärandet. Det EU-omfattande nätverket kommer att ges i uppdrag att beakta omfattande ömsesidigt lärande och utbyte av innovativ praxis i syfte att stärka de offentliga arbetsförmedlingarnas kapacitet när det gäller att stödja ungdomssysselsättning.

²⁰ Europeiska kommissionen (2020), Europeiska nätverket för offentliga arbetsförmedlingar: *De offentliga arbetsförmedlingarnas åtgärder och insatser som svar på covid-19.*

Detta kommer att innebära ett starkt partnerskap med andra berörda parter och ett intensifierat arbete för att nå utsatta unga.

Stöd till egenföretagande är en annan viktig metod för att påskynda återhämtningen på arbetsmarknaden. Unga saknar dock till stor del de nätverk som kan ge dem tillgång till exempelvis kunskap om företagsfinansiering och entreprenörsfärdigheter. Genom meningsfulla utbyten av bästa praxis kommer befintliga nätverk för uppåtsträvande unga entreprenörer på nationell och lokal nivå att stärkas. Sådana nätverk sätter uppkommande entreprenörer i kontakt med företag, förebilder, företagskuvöser och annat uppstartsstöd på lokal nivå.

Kommissionen stödjer stärkandet av befintliga nätverk för uppåtsträvande unga entreprenörer. Stödet kommer i synnerhet att fokusera på unga kvinnor, andra diskriminerade eller utsatta grupper, samtidigt som det främjar möjligheter till egenföretagande i den digitala och gröna ekonomin.

Socialt entreprenörskap ökar egenföretagandets attraktionskraft för många unga som vill ägna sig åt företagande med anknytning till en positiv och meningsfull samhällspåverkan. Dessutom är organisationer inom den sociala ekonomin, såsom kooperativ och sociala företag ofta mer motståndskraftiga mot konjunkturcykler. De gör de ekosystem som de är verksamma i mer anpassbara genom social innovation och social inkludering på lokal och regional nivå, vilket gynnar även de som är längst från arbetsmarknaden.

Kommissionens handlingsplan för den sociala ekonomin, planerad till 2021, kommer också att fokusera på unga, inbegripet företagarmöjligheter som skapas genom den sociala ekonomin, såsom att hjälpa lokala samhällen, träffa gröna överenskommelser och aktivera utsatta grupper²¹.

Unga som ännu inte har trätt in på arbetsmarknaden eller som precis har tagit klivet in i arbetslivet kan stå utan tillgång till socialt skydd. Vissa medlemsstater har redan infört olika akutåtgärder för att stödja utsatta grupper som inte omfattats tidigare för att mildra de ekonomiska och sociala effekterna av covid-19-pandemin. Men osäkerheten på arbetsmarknaden fanns redan innan krisen.

Atypiskt arbete, såsom arbete via digitala plattformar, har blivit allt mer utbrett bland unga. Via plattformarna skapas nya möjligheter för unga att träda in på arbetsmarknaden,

---

²¹ Handlingsplanen kommer dessutom att utforska hur ungas entreprenörsfärdigheter i organisationer inom den sociala ekonomin och sociala företag kan förbättras, även med utgångspunkt från erfarenheter från programmet Erasmus för unga företagare och åtgärder som stöds av ESF+.

också när de behöver flexibilitet för att kunna kombinera arbete med utbildning eller omsorgsansvar. Med utgångspunkt från rådets rekommendation om tillgång till socialt skydd från förra året, direktivet om tydliga och förutsägbara arbetsvillkor samt arbetet inom ramen för den europeiska planeringsterminen måste vi åtgärda de brister som finns i tillgången till socialt skydd för nya arbetsformer samtidigt som arbetsvillkoren förbättras ytterligare.

För det första kommer kommissionen att undersöka utmaningarna med anknytning till arbete via digitala plattformar och kommer under 2021 att föreslå åtgärder för att förbättra arbetsvillkoren för personer som arbetar via digitala plattformar.

För det andra kommer den kommande övervakningsramen om tillgång till socialt skydd att fokusera på tillgången till socialt skydd för personer med olika slags anställningsavtal, inbegripet atypiska anställningar, vilket är av särskild betydelse för unga. Detta kommer bidra till att identifiera bristerna och stödja verksamheter för att åtgärda dem.

För det tredje kommer kommissionen att lansera en studie särskilt om ungas tillgång till socialt skydd. I studien kommer villkoren för olika förmåner för olika anställningstyper att kartläggas, vilket kommer att möjliggöra ett välbehövligt utbyte av god praxis.

6. EU:S BUDGET STÄRKER ÅTERHÄMTNINGSPLANEN FÖR UNGA

Kommissionens förslag till Next Generation EU och långtidsbudgeten tillhandahåller betydande medel²² till stöd för ungdomssysselsättning som en del av ett stort budgetinitiativ för att hantera de ekonomiska och sociala effekterna av pandemin. På kort sikt kommer React-EU²³ att finansiera sammanhållningspolitiken med 55 miljarder euro 2020–2022. Av denna summa föreslås 5 miljarder euro finnas tillgängliga redan i år. Denna ytterligare finansiering kommer att tilldelas till medlemsstater utifrån flera olika kriterier, varav ett är den pågående krisens inverkan på ungdomsarbetslösheten. Utökningen av Europeiska socialfonden kommer att vara av särskild betydelse för att hantera de utmaningar som unga redan har märkt av runt om i unionen.

Den nyligen föreslagna faciliteten för återhämtning och resiliens ger dessutom en extraordinär möjlighet att påskynda välbehövliga strukturella reformer på medellång sikt. En föreslagen budget på 560 miljarder euro kommer att stödja investeringar och reformer som är väsentliga för en hållbar återhämtning och har koppling till den europeiska planeringsterminen.

²² Alla belopp är i 2018 års priser förutom de 5 miljarder euro från React-EU för 2020.

²³ Finansierad genom intäkter från Next Generation EU för perioden efter 2020 och genom antagande av den nuvarande budgetramen för 2020.

För att medlemsstaterna ska kunna få stöd inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens måste de upprätta återhämtnings- och resiliensplaner. Dessa återhämtnings- och resiliensplaner bör omfatta de ekonomiska och sociala effekterna av krisen, den digitala och gröna omställningen samt andra relevanta prioriteringar som fastställts inom ramen för den europeiska planeringsterminen²⁴. Ett prioriterat stöd till ungdomssysselsättning och tillhörande reformer har potential till hållbar inverkan på de berörda medlemsstaterna med avseende på tillväxtpotential, jobbskapande och motståndskraften på arbetsmarknaden.

Insatserna kommer under finansieringsperioden 2021–2027 att kompletteras av Europeiska socialfonden+ med en föreslagen budget på 86 miljarder euro. Fonden kommer att stödja alla de sysselsättnings- och utbildningsåtgärder som läggs fram i förslaget till En väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti samt förslagen om reformerna av yrkesutbildningssystemen och lärlingsutbildningen. I detta syfte antog kommissionen ett ändrat lagstiftningsförslag till Europeiska socialfonden+ den 28 maj 2020. I förslaget föreslås ett förstärkt åtagande i de medlemsstater där ungdomsarbetslösheten är särskilt hög genom att 15 % av deras anslag avsätts till åtgärder för ungdomssysselsättning. Socialfonden är en viktig finansieringskälla för förslaget En väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti²⁵.

De initiativ som läggs fram i detta meddelande kan också stödjas genom andra EU-instrument. Europeiska regionala utvecklingsfonden och InvestEU, inom delen för sociala investeringar och kompetens (med en föreslagen budget på 3,6 miljarder euro) och den nya faciliteten för strategiska investeringar (med en föreslagen budget på 31 miljarder euro), kan tillhandahålla viktiga, framtidssäkrade investeringar i utbildningsinfrastruktur, modernisering och anpassning av yrkesutbildningar och växlingen till miljöambitiösa tekniker. En särskild del för små och medelstora företag inom ramen för InvestEU kan hjälpa mindre företag med deras utbildningsbehov och kapacitet att rekrytera unga²⁶. Instrumentet för tekniskt stöd²⁷ kan stödja medlemsstaterna vid utarbetandet och införandet av reformer, i synnerhet inom

---

²⁴ I kommissionens förslag (som inväntar godkännande från rådet) för 2020 års landsspecifika rekommendationer, inom ramen för den europeiska planeringsterminen, finns ett tydligt fokus på en stärkt aktiv arbetsmarknadspolitik och kompetensutveckling, i synnerhet för unga. Kommissionen har föreslagit 19 rekommendationer om aktiv arbetsmarknadspolitik och arbetsförmedlingar samt 22 rekommendationer om främjande av utveckling av färdigheter, lika tillgång till utbildning av hög kvalitet och digitalt lärande. Dessa landsspecifika rekommendationer kommer att tillhandahålla en avgörande riktning för relevanta reformer.

²⁵ Enligt kommissionens förslag ska de medlemsstater där andelen unga som varken arbetar eller studerar är högre än genomsnittet i EU avsätta 15 % (istället för det tidigare förslaget på 10 %) från Europeiska socialfonden+ till åtgärder för ungdomssysselsättning. För att stödja erbjudanden om sysselsättning, vidareutbildning, lärlingsutbildning och praktik är det viktigt att sträva mot en bättre balans mellan dessa fyra tillgängliga typer.

²⁶ Erasmus+ kommer dessutom att väsentligt öka utbildningsmöjligheterna utomlands för unga, lärare och utbildare, även inom yrkesutbildning. Den gemensamma jordbrukspolitiken kommer med hjälp av en utökad uppsättning instrument att fortsätta stödja unga som vill börja arbeta inom jordbruket och unga som bor i landsbygdsområden. Programmet för ett digitalt Europa och programmet för den inre marknaden kommer att bidra till att finansiera målet att främja ungdomssysselsättning, i synnerhet genom åtgärder för att utveckla digitala färdigheter och gynna entreprenörskap för unga.

²⁷ COM(2020) 409 final.

området utbildnings- och arbetsmarknadspolitik, genom att mobilisera EU-medel och teknisk sakkunskap.

Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att förbättra stödet till ungdomssysselsättningen genom att ta det unika tillfället i akt att mobilisera tiotals miljarder euro från den framtida EU-budgeten i detta avseende och prioritera några av de verksamheter som nämns nedan. Medlemsstaterna bör vidta de åtgärder som är mest lämpade för att ta itu med de specifika utmaningar de står inför.

Det övergripande EU-målet är att öka stödet till ungdomssysselsättning jämfört med finansieringsperioden 2014–2020, som uppskattades till 22 miljarder euro²⁸. De föreslagna ytterligare resurser inom ramen för Next Generation EU och användningen av samtliga instrument som tillhandahålls genom EU:s föreslagna långtidsbudget (2021–2027) skapar helt nya möjligheter att uppnå målet.

Kommissionen kommer aktivt att samarbeta med nationella myndigheter och utarbeta riktlinjer för att säkerställa att lämpliga EU-resurser avsätts till stöd för ungdomssysselsättning. Kommissionen kommer i synnerhet att uppmana och stödja medlemsstaterna att prioritera investeringar för ungdomssysselsättning i den digitala och gröna omställningen och utnyttja den europeiska gröna given som en tillväxtmotor för jobb inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens.

Nedan följer en icke uttömmande översikt över verksamheter som kan stödjas genom den framtida EU-budgeten med resultat som förväntas på kort sikt, i synnerhet genom att använda medel från Next Generation EU och EU:s långtidsbudget:

System för korttidsarbete för unga arbetstagare och liknande åtgärder för unga egenföretagare, för att i synnerhet skydda dem mot arbetslöshetsrisken och inkomstbortfall.

Socialt skydd i form av inkomstillägg eller ersättning för inkomstbortfall såsom arbetslöshetsersättning, engångsbelopp eller sjukersättning till unga arbetstagare som tidigare har varit uteslutna från och/eller haft begränsad tillgång till socialt skydd på grund av stränga urvalskriterier eller deras arbetsmarknadsstatus (exempelvis egenföretagare).

Direkta subventioner för lärlingar i små och medelstora företag inbegripet ersättning, rekryteringsbonusar och tillfälligt slopade arbetsgivaravgifter samt utbildarnas lön och/eller deras sociala avgifter för att stabilisera och förbättra tillgången på

²⁸ Detta omfattar investeringar i Europeiska socialfonden och sysselsättningsinitiativet för unga, inbegripet nationell samfinansiering.

ändamålsenliga lärlingsutbildningar av hög kvalitet.

Direkt anställningsstöd inbegripet lönesubventioner, rekryteringsbonusar för nyanställda och tillfälliga bidrag för att täcka arbetsgivaravgifter för att göra det lättare för unga att få arbetslivserfarenhet och/eller ett första jobb av hög kvalitet. Dessa är särskilt effektiva om de är välriktade och kombineras med utbildningsåtgärder.

Ekonomiskt stöd till studenter, oavsett om de läser vid program på plats på universitetet, på nätet eller en kombination av båda, i form av bidrag eller lån till förmånlig ränta för att göra det möjligt för unga att förlänga sina studier eller återuppta en utbildning.

Utbildningstillfällen med kort varaktighet (såsom korta utbildningskurser, boot camps eller workshoppar) för kompetensutveckling av arbetslösa eller unga som varken arbetar eller studerar för omedelbar integrering på arbetsmarknaden, med fokus på exempelvis digitala färdigheter, grön kompetens, entreprenörsfärdigheter och förmåga till karriärplanering.

Vägar till återintegrering i utbildningsverksamhet, inbegripet program för en andra chans till utbildning, i synnerhet för unga med högst grundskoleutbildning och lågutbildade unga.

Utplacering av lärlingar från insolventa företag på andra företag eller företagsinterna utbildningscentrum.

Uppstartsbidrag och lån till unga entreprenörer för att starta nya verksamheter och skapa jobb.

Nedan följer en icke uttömmande översikt över prioriterade verksamheter för att avvärja en ny ungdomsarbetslöshetskris, med resultat som förväntas på *medellång sikt*, i synnerhet genom att använda medel från Next Generation EU och EU:s långtidsbudget:

Kapacitetsuppbyggnad av offentliga arbetsförmedlingar för att exempelvis nå ut till ett större antal unga (inbegripet utsatta grupper), tillhandahålla mer anpassat stöd (med avseende på rådgivning, vägledning och mentorskap) och stärka tillhandahållandet av integrerade tjänster.

Förbättrade kartläggningssystem, system för tidig varning och spåringsmöjligheter för att identifiera unga som är (eller riskerar att bli) arbetslösa eller som varken arbetar eller studerar, samt genomförandeåtgärder som är riktade mot att hantera andelen unga som lämnar skolan med enbart grundskoleutbildning, i syfte att bidra till en bättre strategi för förebyggande.

Nätverk för unga entreprenörer, mentorskapsprogram och företagskuvöser för att hjälpa blivande entreprenörer, i synnerhet unga kvinnor och diskriminerade eller

marginaliserade grupper, att träda in på arbetsmarknaden och bygga upp den kompetens som behövs för olika affärsmodeller, inbegripet socialt entreprenörskap.

Karriärutvecklingsutbildning inom formell utbildning för att förbereda unga inför en föränderlig och osäker arbetsmarknad och informera om möjliga vägar för att hitta ett jobb eller få stöd.

Genomförande av yrkesutbildnings- och lärlingsutbildningsreformer som kan inbegripa investeringar i nya kursplaner för ökad arbetsmarknadsrelevans, flexibilitet och modularisering, utvidgning av yrkesutbildningsprogram på hög nivå²⁹, inrättande av system för kvalitetssäkring och uppföljning av utexaminerade, utbildning av lärare inom yrkesutbildning, rörlighetsstöd till lärare och utbildare inom yrkesutbildning.

Investeringar i digital infrastruktur och teknik för lärande, den senaste industriutrustningen och tekniken för yrkesutbildningsskolor och yrkesutbildningscentrum (inbegripet yrkeskunskapscentrum) för att rusta yrkesutbildningar inför den digitala och gröna omställningen.

Investeringar i företagsinterna utbildningscentrum (oavsett om det handlar om nya centrum, förbättring av befintliga eller om de integreras i yrkeskunskapscentrum) för att hjälpa små och medelstora företag att tillhandahålla moderna yrkes- och lärlingsutbildningar.

Investeringar i en förbättrad arbetsmarknadsrelevans för utbildningar, även på högre utbildningsnivå, genom att stödja partnerskap mellan skola och näringsliv, stödja viktiga industriella ekosystem och nätverk av små och medelstora företag samt öka förekomsten av arbetsförlagt lärande inom ramen för befintliga program.

7. SLUTSATS

Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att mobilisera EU:s starka solidaritet mellan generationerna för att stödja unga som en del av återhämtningen från covid-19-pandemin. Vi är skyldiga de miljontals unga som är utexaminerade, nykomlingar på arbetsmarknaden eller som gör sitt första byte från ett jobb till ett annat att mobilisera allt stöd vi kan så att de kan utveckla sin fulla potential. Det är dags att investera i nästa generation genom att hjälpa unga att bli drivkraften för en digital och grön ekonomi.

Ramverken utgörs av förslagen till rådets rekommendation om En väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti och om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft. Kommissionen har även föreslagit instrument för att ge nödvändig finansiering. Kommissionen uppmanar medlemsländerna att godkänna båda

²⁹ Program på nivåerna 5 till 8 utifrån den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF).

förslagen omgående och utnyttja EU-budgetens fulla potential när de utökar sitt stöd till ungdomssysselsättningen.

Samarbete är avgörande. Att främja ungdomssysselsättning kräver ett tydligt samarbete mellan samtliga parter (i synnerhet arbetsmarknadsparter, utbildningssektorn och civilsamhällets organisationer) och mellan myndigheter på regional och lokal nivå. På EU-nivå kommer kommissionen att stärka insatserna för **den europeiska alliansen för lärlingsutbildning** för att säkerställa att lärlingsutbildningarna fyller sin funktion i återhämtningen på arbetsmarknaden. Kommissionen räknar med fortsatta ansträngningar från Europaparlamentet och rådet, och föreslår samtal om förstärkt stöd till ungdomssysselsättningen med båda. Detta är en gemensam insats – för att gynna nästa generation.